

2. Кодекс Законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

3. Постанова КМУ «Про затвердження обчислення Порядку середньої заробітної плати» від 8 лютого 1995 р. № 100. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/100-95-%D0%BF>

4. Інструкція “Про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій” від 30.11.1999, № 291: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

5. Податковий Кодекс України від 02.12.2010, № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

Зінченко О.В., к.е.н., доцент,

Шаргало Н.В., студентка,

Київський національний університет технологій та дизайну

СИНТЕТИЧНИЙ ТА АНАЛІТИЧНИЙ ОБЛІК ЗАРЕЄСТРОВАНОГО (ПАЙОВОГО) КАПІТАЛУ

Глобалізаційні процеси у світовій економіці та поява новітнього рівня управління економікою привели до формування нових суб’єктів права. Окрім цього відбулось розширення і вихід ринку капіталу на перший план. Ці зміни вимагають нового підходу до управління господарськими суб’єктами та потребують оновлених способів подання облікової інформації щодо формування, стану та використання зареєстрованого (пайового) та резервного капіталів з метою прийняття управлінських рішень.

Різні форми власності та організаційно–правові форми суб’єктів господарювання впливають на законодавчу базу, що супроводжується постійними змінами, внаслідок відбуваються постійні нововведення й вимоги до структури та змісту бухгалтерської інформації. В значній мірі зросла

потреба в достовірності, об'єктивності та насамперед законності бухгалтерської інформації щодо зареєстрованого (пайового) та резервного капіталів, адже на підставі такої інформації змінюються підходи до етапів проведення аудиторської перевірки. Проблемні питання капіталу досліджували такі провідні вітчизняні вчені: Ф. Ф. Бутинець, О. Й. Вівчар, В. В. Сопко, О. О. Терещенко, Т.А. Яковець, Ю. А. Якимов, проте існує потреба у вдосконаленні обліку зареєстрованого (пайового) капіталу. Зареєстрований капітал – юридично оформлена, офіційно об'явлена і належним чином зареєстрована частина внесків власників до капіталу підприємства. У тому числі виділяють:

статутний капітал	зафіксована в установчих документах загальна вартість активів, які є внеском власників (учасників) до капіталу підприємства
пайовий капітал	сукупність коштів фізичних і юридичних осіб, добровільно розміщених у товаристві для здійснення його господарської діяльності, а саме: суми пайових внесків членів споживчого товариства, колективного сільськогосподарського підприємства, житлово-будівельного кооперативу, кредитної спілки та інших підприємств, що передбачені установчими документами.

Рахунок 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал» має такі субрахунки:

401 «Статутний капітал»

402 «Пайовий капітал»

403 «Інший зареєстрований капітал»

404 «Внески до незареєстрованого статутного капіталу»

Рахунок 40 призначено для обліку та узагальнення інформації про стан і рух статутного й іншого зареєстрованого капіталу, пайового капіталу підприємства відповідно до законодавства і установчих документів, а також внесків до оголошеного, але ще не зареєстрованого статутного капіталу.

За кредитом рахунку 40 відображають збільшення, а також надходження внесків до оголошеного, але ще не зареєстрованого статутного капіталу, за дебетом — його зменшення (вилучення).

401 «Статутний капітал»	відображають статутний капітал господарських товариств, державних і комунальних підприємств. За кредитом субрахунку 401 відображається - збільшення, за дебетом - його зменшення (вилучення). Сальдо на цьому субрахунку має відповідати розміру статутного капіталу, який зафіксовано в установчих документах підприємства. Аналітичний облік статутного капіталу ведеться за видами капіталу за кожним засновником, учасником, акціонером
402 «Пайовий капітал»	відображають і узагальнюється інформація про суми пайових внесків членів споживчого товариства, колективного сільськогосподарського підприємства, житлово-будівельного кооперативу, кредитної спілки та інших підприємств,

	що передбачені установчими документами. Сільськогосподарські підприємства на субрахунок 402 обліковують частину вартості майна, яка була розпайована між його членами, частину вартості майна, яка не була розпайована між його членами, а також зростання (зменшення) вартості майна протягом діяльності підприємства. Рахунок 402 пасивний, за кредитом відображається фактично внесена сума пайового капіталу, збільшення його, за дебетом – зменшення пайового капіталу.
403 «Інший зареєстрований капітал»	відображають зареєстрований капітал інших підприємств, зокрема приватних підприємств, формування якого передбачено в установчих документах.
404 «Внески до незареєстрованого статутного капіталу»	відображають внески, які надходять для формування статутного капіталу, зокрема акціонерного товариства, після його оголошення і до реєстрації відповідних змін до установчих документів. Сальдо субрахунку 404 після реєстрації статутного капіталу в установленому порядку списується у кореспонденції із кредитом субрахунку 401 «Статутний капітал», а у разі якщо підприємству відмовлено у реєстрації статутного капіталу, у кореспонденції з дебетом субрахунку 404 відображаються операції з повернення активів, які надходили як внески.

Аналітичний облік статутного капіталу ведеться за його видами, за кожним засновником, учасником, акціонером. Аналітичний облік за субрахунками ведеться за видами капіталу. Ведеться аналітичний облік у Відомості № 7.4 с.-г. Відомість аналітичних даних рахунків 40,41,43,45,46; Синтетичний облік ведеться у журналі № 7с.г., якому відображають обороти за кредитом рахунків 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, у кореспонденції з дебетом інших рахунків та в Головній книзі. Значення зареєстрованого (пайового) капіталу полягає у формуванні нових підходів на глобальному рівні, тому слід поліпшувати їх функціональні особливості на кожному підприємстві.

Специфіка формування власного капіталу залежить від організаційно-правових форм, зокрема:

<p>а) для акціонерних товариств, товариств з обмеженою відповідальністю та товариств з додатковою відповідальністю законодавством встановлені норми щодо формування та зміни статутного капіталу;</p> <p>б) розмір статутного капіталу фіксується в установчих документах і не може бути меншим за встановлену законодавством величину;</p> <p>в) товариство має право змінювати (збільшувати або зменшувати) статутний капітал, але його зменшення не допускається при наявності заперечень кредиторів підприємства.</p>

На формування власного капіталу, в тому числі зареєстрованого (пайового), має вплив його структура, форма власності підприємств та склад їхніх засновників і учасників.

Удосконалення синтетичного та аналітичного обліку зареєстрованого (пайового) капіталу полягає у здійсненні відповідних кроків щодо:

а) формування необхідного обсягу зареєстрованого (пайового) капіталу та їх відображення на рахунках бухгалтерського обліку;

б) здійснення його раціонального розподілу за напрямками використання та видами діяльності;

в) розробка конкретних методів для досягнення максимальної дохідності капіталу за умов прогнозування рівня фінансового ризику;

г) використання даних фінансової звітності з метою прогнозу та розробки заходів, пов'язаних із мінімізацією фінансового ризику, рівноваги, гнучкості підприємства, а також оптимізації обороту капіталу;

д) створення заходів із своєчасного реінвестування капіталу, який забезпечить відповідний рівень щодо раціональної діяльності підприємства.

З метою удосконалення обліку та повній мірі відображення особливостей відносин власності на рахунку 402 доцільно виділити окремі субрахунки, зокрема: 4021 «Неподільний фонд», для обліку вступних внесків та 4022 «Пайовий фонд» для обліку паїв.

Зінченко О. В., к.е.н., доцент,

Сухорукова О.Д., студентка,

Київський національний університет технологій та дизайну

ПОРЯДОК ОБЛІКУ ВИТРАТ НА УТРИМАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Порядок обліку основних засобів регламентується П(С)БО 7 «Основні засоби» [2], Планом рахунків, Інструкцією № 291 [1] та іншими нормативними актами.

Не всі основні засоби потребують однакового підходу щодо їх експлуатації. Одні, вимагають щоденного догляду, а інші можуть експлуатуватися впродовж усього терміну без витрат на їх ремонт або утримання. Ремонт основних засобів буває різним - поточним, капітальним.

Класифікація поліпшень та утримань основних засобів: